

Son illər Qax rayonunun inkişafı, xüsusilə Qax şəhərinin modern görkəm alması, qəsəbə və kəndlərdə müasirləşmə, turizmin inkişafı və bu istiqamətdə yeni istirahət mərkəzlərinin fəaliyyətə başlaması barədə sevinc dolu söhbətlər eşidilir və paylaşılır.

Adamı sevindiren əsas məqamlardan biri də budur ki, əvvəllər azsaylı qonaqları olan Qax rayonu bu gün sanki bütün Azərbaycanın diqqət mərkəzindədir. Qaxın mərkəzindən uçqarlarına qədər yeni tikilən və ya bərpa edilərək müasirləşdirilən

danışmaq istəyirəm. Qaxın ilkin şöhrəti elə buradan başlayır!

...Bir vaxtlar İlisu haqqında yazarkən keçirdiyim hissləri indi də yaşayıram. Bu izahı mümkün olmayan, tez-tez təkrarlanan bir vəqəə kimidir. Bir az heyrətli, bir az qorxulu, bir az mürgülü - amma nə gözəl, amma nə şirin...

Yazırdım: Burada dayandığın yerdən dönüb hara baxsan, zirvələri buludlara toxunan dağlardan başqa heç nə görməzsən. Yalnız göy üzüdür. Bir də bu əzəmətli dağların qayalıqlarından şığıyan dəli Kürmük çayı. Dağlar bu kəndi qollarına alıb keşiyini çəkir, bəzən buludları toqquşdurub ildırımlar çaxdırır. Aydın gecələrdə o dağların zirvəsinə qalxa bilsən, göydəki ulduzlara əl uzadıb alma kimi dərmək istəyərsən. O qədər yaxın görünür ki... Bu xəyallar şəhərin alatoranında sis-dumana qarışıb insanın içində başqa bir ovqat oyadır. Orada, uzaqlarda bir yalquzaq da yol gedər...

- Ortaköhnə dağında yerləşən VII əsrə aid məscid qalıqları və qəbirsitanlıq,
- Ulukörpü (XVII əsr),
- Sumuqqala (XVIII əsr),
- Ulu məscid (XVI əsr),
- Bucaq məscidi (XIX əsr),
- İstehkam qala bürcləri və tağları,
- Yezli (Yazlıq) dağı üstündəki qalaça,
- Tovlatalada yerləşən məscid və s.
Azərbaycan hökuməti bu zəngin tarixi irsi nəzərə alaraq İlisu Dövlət

Bu sular yayda da, qışda da insanı valeh edir.
İlisu haqqında başqa maraqlı faktlar:
- 300-dən çox alim bu kənddən çıxıb.
- İçi dağ çiçəkli pendir bu kənddə kəşf olunub.
- Üç gün, üç gecə davam edən toy adəti yalnız burada yaşadılıb.
- Mart ayında dağlarda tapılan "xalyar" yalnız bu ərazidə olur.
- "İlisu sülhülüsü" xalqın özünəməxsus mədəniyyətinin ifadəsidir.
- "Ram-Ramay" adlı şəlalənin ha-

İlisu Fenomeni: Qədimliyin Əzəməti, Müasirliyin Təntənəsi

sosial-mədəni obyektlərin sayı o qədər artıb ki, insan özünü tamamilə başqa bir şəhərdə hiss edir.

Sakinlər Qax rayonunun bu cür sürətli inkişafına görə hər zaman cənab Prezidentə minnətdarlıqlarını bildirirlər. Respublikanın bütün bölgələrinin inkişafına xüsusi diqqət və qayğı göstərən Azərbaycan Respub-

Sanki buradan o yana heç nə yoxdur. Dünya, kainat burada sona çatır. Kənd evlərinin səpələndiyi qayalıqlarda o qarşı dağlar da, o dəlisov çay da, o seyrək meşələr də dünyanın son qapısında dayanan dahiyənə bir kədərdi...

İlisu Coğrafiyası və Tarixi

Təbiət və İlisu Dövlət Tarix-Mədəniyyət qoruqlarının yaradılması barədə sərəncam vermişdir.

Mədəniyyət, Dil və Adət-Ənənə

İlisu kəndinin dəqiq yaşı hələ müəyyənləşdirilməyib. Tovlataladakı qədim qəbiristanlıq bu kəndin çox qədim bir tarixə malik olduğunu göstərir. Daş evlər, daş yollar və daş ciğirlər sanki tarixlə nəfəs alır. Burada yaşayan insanlar adət-ənənələrinə sadıq qalıb, gündəlik həyatlarında bunu yaşadırlar - həm süfrələrində, həm geyimlərində, həm də özünəməxsus danışqılarında.

Bu kəndin dili Qafqazda yaşayan digər xalqların dillərinə bənzəmir. Bu, özümüzün qədim, şivəli, saf türkcəmizdir.

Təbiət və Turizm

İlisuda yalnız Oğlanbulaq və Qızbulaq deyil, digər dadlı bulaqlar da vardır.

radan başladığı belə bilinmir - eləcə qayalıqlardan aşılıb sellənir.

Müasirliklə Qədimliyin Harmoni-yası

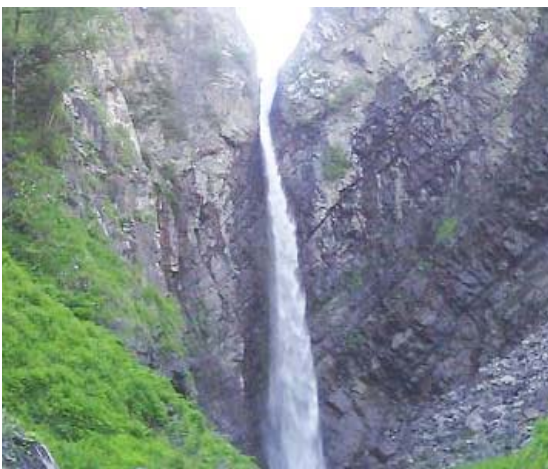
Son illərdə İlisu kəndi həm təbiət gözəllikləri, həm də yeni istifadəyə verilmiş istirahət mərkəzləri ilə məşhurlaşılıb. Burada hazırda "Eden", "Yurd", "Ulu", "Uludağ" və digər turizm mərkəzləri, "İlisu pansionatı", "Səngərqala" istirahət kompleksi fəaliyyət göstərir.

İlisu kəndi tanınmaz dərəcədə müasirləşib, lakin keçmişini yalnız tarixi abidələrdə və xatirələrdə yaşadır.

Dağ kəndi simasından çıxaraq, əsl şəhərə çevrilir, bəli!

Məzahir ƏHMƏDOĞLU

likasının Prezidenti İlham Əliyev son illərdə Qax rayonunun inkişafına dair bir sıra sərəncamlar imzalamış, bu gözəl diyara çoxsaylı səfərlər etmişdir.

İdarəetmədə Uğurlu Model

Qax rayonunda sakinlərin və turistlərin rahatlığı üçün mühüm işlər görülür. Rayon rəhbərliyinin əhali ilə sıx ünsiyyəti bir çox məsələlərin uğurlu həllinə imkan yaradır. Qax Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Musa Şəkiliyevin nümunəvi fəaliyyəti, rəhbərlik etdiyi komandanın işgüzarlığı bütün tədbirlərdə, adi məclislərdə razılıqla qeyd olunur. Bu, Prezidentin tələblərinə düzgün və səriştəli yanaşmanın bariz nümunəsidir.

İlisu: Qədim Tarixin Canlı Nümayəndəsi

Bu yazıda isə daha çox Qaxın deyil, Azərbaycanın xüsusi brendinə çevrilmiş məşhur İlisu kəndi barədə

rəti 40 dərəcəyə çatan isti qaynaqlardır. Bu bulaqlar qədim zamanlardan yel xəstəliklərinə qarşı şəfa mənbəyi kimi tanınmışdır.

Tovlatalaya, eləcə də Dağıstanla sərhəddə yerləşən qədim Sarıbaş kəndinə aparan yola tək asırımlı körpü salınıb.

Eni 6, uzunluğu 100 metr olan bu müasir körpü həm nəqliyyat problemlərini həll edir, həm də turizmin inkişafına töhfə verir.

Tarixi-Memarlıq Abidələri və Sultanlıq Mirası

İlisu ərazisi orta əsrlərdən başlayaraq Cənubi Qafqazdan Dağıstana gedən karvan yollarının üzərində yerləşmişdir.

XVI əsrin II yarısından XIX əsrin ortalarına qədər İlisu sultanlığının mərkəzi olmuşdur.

Burada yerləşən tarixi abidələr:
- Qarabulaq ərazisində yerləşən Alban məbədi (VII əsr),
- Kənddən 5 km cənub-qərbdə yerləşən Çinliqala (VII əsr),